



**SEKTOR ZA INFORMISANJE I DOKUMENTACIJU (SID)**

**INFORMACIJA O SAOBRAĆAJNIM NEZGODAMA,  
NJIHOVIM UZROCIMA I POSLJEDICAMA U BOSNI I  
HERCEGOVINI U 2014. GODINI**

**April/Travanj, 2015. godine**

## SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	1
UVOD.....	2
STANJE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI DRUMSKOG/CESTOVNOG SAOBRAĆAJA/PROMETA U BiH	
SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE U BIH.....	2
POSljedICE SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA.....	6
UZROCI I MJESTO NASTANKA SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA.....	10
ZAKLJUČAK.....	10

## 1. UVOD

Sektor za informisanje i dokumentaciju Bosanskohercegovačkog auto - moto kluba (SID BIHAMK) sistematski prikuplja dostupne podatke iz oblasti saobraćaja/prometa, koristeći pri tome sve relevantne izvore sa ciljem pravovremenog i detaljnog informisanja/informiranja javnosti.

Postojanje različitih institucija sa podijeljenom nadležnosti u oblasti bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa otežava prikupljanje podataka, što svakako utiče na tačnost prezentiranih podataka. To je između ostalog i razlog što se podaci o saobraćajnim/prometnim nezgodama prezentiraju sa znatnim zakašnjenjem.

No, ipak cijenimo da unatoč mogućim nepreciznostima Informacija nudi značajne podatke za ukupno sagledavanje stanja bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u Bosni i Hercegovini.

Podaci o saobraćajnim/prometnim nezgodama, uzrocima i posljedicama prikupljeni su od nadležnih MUP-ova (FUP, kantonalna/županijska MUP, MUP RS i MUP Brčko Distrikta).

## STANJE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI DRUMSKOG/CESTOVNOG SAOBRAĆAJA/PROMETA

### SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE U BIH

U skladu sa prikupljenim statističkim podacima od nadležnih institucija (FMUP, MUP RS, MUP Brčko Distrikta, MUP kantona), na bosanskohercegovačkim putevima/cestama u protekloj 2014. godini dogodilo se ukupno **36.225** saobraćajnih/prometnih nezgoda od kojih je zabilježeno **7.106** saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim i povrijeđenim/ozlijeđenim licima/osobama, te **29.754** saobraćajne/prometne nezgode sa materijalnom štetom.

U saobraćajnim/prometnim nezgodama u Bosni i Hercegovini život je izgubilo **297** lica/osoba, dok je **10.067** lica/osoba zadobilo teže ili lakše tjelesne povrede/ozljede. U tabeli 14. dat je detaljan prikaz ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u BiH i Distriktu Brčko za period 2011.-2015.godina.

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA(SN)				BROJ SN SA POGINULIM/POVRIJEĐENIM/OZL. LICIMA/OSOBAMA				BROJ SN SA MATERIJALNOM ŠTETOM			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
FEDERACIJA BIH	27.986	25.958	26.681	<b>27.210</b>	4.690	4.499	4.676	<b>4.834</b>	23.296	21.459	22.005	<b>23.011</b>
REPUBLIKA SRPSKA	9.378	8.441	8.588	<b>8.581</b>	2.253	1.982	2.113	<b>2.162</b>	7.125	6.459	6.475	<b>6.419</b>
BRČKO DISTRIKT	564	485	456	<b>434</b>	145	119	119	<b>110</b>	419	366	337	<b>324</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>37.928</b>	<b>34.884</b>	<b>35.725</b>	<b>36.225</b>	<b>7.088</b>	<b>6.600</b>	<b>6.908</b>	<b>7.106</b>	<b>31.784</b>	<b>28.284</b>	<b>28.817</b>	<b>29.754</b>

Tabela 1. Pregled saobraćajnih/prometnih nezgoda za period 2011.- 2014. godina

Tokom protekle 2014.godini registrovano/registrirano je **500** nezgoda **više** u odnosu na 2013. godinu, što izraženo u postocima/procentima prikazuje **povećanje ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda za 1,40 %**. Broj saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim/povrijeđenim/ozlijeđenim licima je takođe povećan i to za **158** saobraćajnih nezgoda ili **3,37 %**. Kada su u pitanju saobraćajne/prometne nezgode sa materijalnom štetom iz gore navedene tabele zaključujemo da je u protekloj godini registrovano/registrirano **937** nezgoda više u odnosu na 2013.godinu ili procentualno to iznosi **3,25 %**.

Iz naprijed navedenih činjenica, zaključujemo da je trend povećanja ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda započet protekle 2013. godine nastavljen i u 2014. godini. Prema navedenim podacima možemo zaključiti da se na području BiH dnevno tokom 2014.godine događalo u prosjeku više od **99** saobraćajnih/prometnih nezgoda, od toga više od **19** saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim/povrijeđenim/ozlijeđenim licima/osobama.

U sljedećoj tabeli dat je detaljan prikaz saobraćajnih/prometnih nezgoda po kantonima u Federaciji BiH.

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA (SN)				BROJ SN SA POGINULIM/POVRIJEĐENIM/OZL. LICIMA/O SOBAMA				BROJ SN SA MATERIJALNOM ŠTETOM			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Kanton Sarajevo	9.701	9.877	10.536	<b>10.974</b>	820	820	866	<b>900</b>	8.881	9.077	9.670	<b>10.074</b>
SBK	2.914	2.731	2.944	<b>3.094</b>	422	394	412	<b>422</b>	2.492	2.337	2.532	<b>2.672</b>
BPK	85	74	94	<b>81</b>	18	19	25	<b>26</b>	67	55	69	<b>55</b>
Posavski kanton	242	252	253	<b>247</b>	73	71	82	<b>69</b>	169	181	171	<b>178</b>
ZHK	645	528	608	<b>740</b>	293	247	268	<b>302</b>	352	281	340	<b>438</b>
HNK	1.940	1.860	1.944	<b>1.995</b>	530	534	570	<b>601</b>	1.410	1.326	1374	<b>1.394</b>
USK	2.704	2.463	2.691	<b>2.247</b>	594	631	595	<b>635</b>	2.114	1.832	2.096	<b>2.247</b>
Tuzlanski kanton	5.086	3.418	2.840	<b>2.720</b>	1.142	1.144	1.095	<b>900</b>	3.944	2.274	1.745	<b>1.569</b>
ZDK	3.979	4.027	4.126	<b>4.411</b>	673	601	642	<b>610</b>	3.306	3.426	3.484	<b>3.801</b>
Kanton 10	690	728	645	<b>701</b>	125	133	121	<b>118</b>	565	595	524	<b>583</b>
<b>FEDERACIJA BiH</b>	27.986	25.958	26.681	<b>27.210</b>	4.690	4.499	4.676	<b>4.834</b>	23.296	21.459	22.005	<b>23.011</b>

Tabela 2. Pregled saobraćajnih/prometnih nezgoda u FBiH po kantonima

Iz predhodne tabele možemo vidjeti da se najveći broj saobraćajnih/prometnih nezgoda na području Federacije BiH u 2014. godini dogodio na području **Kantona Sarajevo**, sa procentualnim učešćem od oko **40,33 %**, zatim slijede **Zeničko-dobojski kanton** sa procentualnim učešćem od oko **16,21 %**, **Srednjobosanski kanton** sa procentualnim učešćem od **11,37 %**, **Tuzlanski kanton** sa procentualnim učešćem od oko **10,00 %**, itd.

Ukoliko posmatramo kretanje broja saobraćajnih/prometnih nezgoda pojedinačno po kantonima u Federaciji BiH, posebno zabrinjava stanje u Kantonu Sarajevo i Zeničko-dobojskom kantonu gdje broj saobraćajnih/prometnih nezgoda u posmatranom periodu konstantno raste.

## POS LJEDICE SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA

U protekloj 2014. godini, u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Bosni i Hercegovini život je izgubilo **297** lica/osoba, **1.685** lica/osoba je teže povrijeđeno/ozlijeđeno, dok je **8.382** lica/osoba pretrpjelo lakše tjelesne povrede/ozljede.

I pored povećanja ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u BiH u protekloj 2014. godini došlo je do smanjenja broja poginulih za **37** lica/osoba odnosno za **11,1 %**; broj teže povrijeđenih/ozlijeđenih povećan je za **32** lica/osobe, odnosno za **1,9 %**; a broj lakše povrijeđenih/ozlijeđenih povećan je za **317** lica/osoba, odnosno **3,9 %**. Detaljan prikaz broja saobraćajnih/prometnih nezgoda sa posljedicama dat je u sljedećoj tabeli:

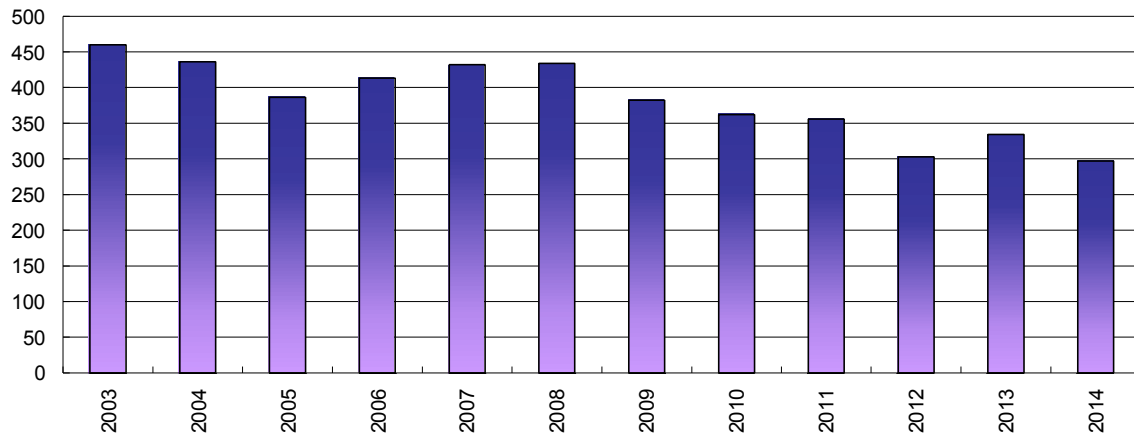
PODRUČJE	UKUPAN BROJ SN			BROJ POGINULIH LICA/OSOBA			BROJ TEŽE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA			BROJ LAKŠE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
FEDERACIJA BIH	25.958	26.681	27.210	159	176	161	994	1.012	1.022	5.180	5.589	5.856
REPUBLIKA SRPSKA	8.441	8.588	8.581	140	153	131	651	602	632	2.169	2.334	2.392
DISTRIKT BRČKO	485	456	434	4	5	5	26	39	31	155	142	134
<b>UKUPNO</b>	<b>34.884</b>	<b>35.725</b>	<b>36.225</b>	<b>303</b>	<b>334</b>	<b>297</b>	<b>1.671</b>	<b>1.653</b>	<b>1.685</b>	<b>7.504</b>	<b>8.065</b>	<b>8.382</b>

Tabela 3. Posljedice saobraćajnih/prometnih nezgoda

U saobraćajnim/prometnim nezgodama na putevima/cestama širom BiH u toku protekle godine u prosjeku je svaki dan zabilježeno oko **99** saobraćajnih/prometnih nezgoda u kojima je teže povrijeđeno/ozlijeđeno nešto manje od **5** lica/osoba, lakše **23** lica/osobe, dok je skoro svaki dan smrtno stradalo **1** lice/osoba. Prosječna smrtnost u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH iznosi nešto više od **8 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**.

Posmatrano sa aspekta ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda po entitetima/distriktu, primjetno je da je smrtnost veća u Republici Srpskoj i ona iznosi više od **15 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**, u Federaciji BiH nešto manje od **6 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**, dok u u Distriktu Brčko iznosi nešto više od **11 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**.

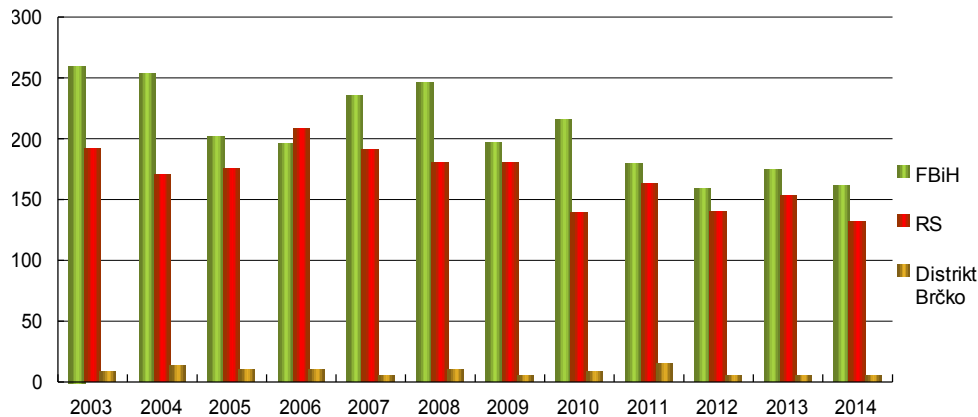
Na sljedećem dijagramu prikazano je kretanje ukupnog broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama za period 2003-2014.godina:



Dijagram 1. Grafički prikaz ukupnog broja poginulih osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH u periodu 2003 - 2014. godina.

Tokom protekle 2014. godine u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Federaciji BiH poginulo je **161** lice/osoba, što u odnosu na 2013. godinu predstavlja smanjenje poginulih za **15** lica/osoba, odnosno za **8,52%** i predstavlja **54,21%** od ukupnog broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH. U Distriktu Brčko tokom protekle godine poginulo je **5** lica/osoba, kao i prethodne 2013. godine, a u Republici Srpskoj se broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama smanjio na **131** poginulih, što u odnosu na 2013.godinu predstavlja smanjenje za **22** poginula lica/osobe, odnosno **14,38%**, i predstavlja **44,11%** od ukupnog broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH.

Na sljedećem dijagramu dat je prikaz broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima/distriktu za period 2003-2014.godina:



Dijagram 2. Grafički prikaz ukupnog broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima u periodu 2003 - 2014. godina.

Detaljan prikaz broja saobraćajnih/prometnih nezgoda sa posljedicama po kantonima u Federaciji BiH dat je u sljedećoj tabeli:

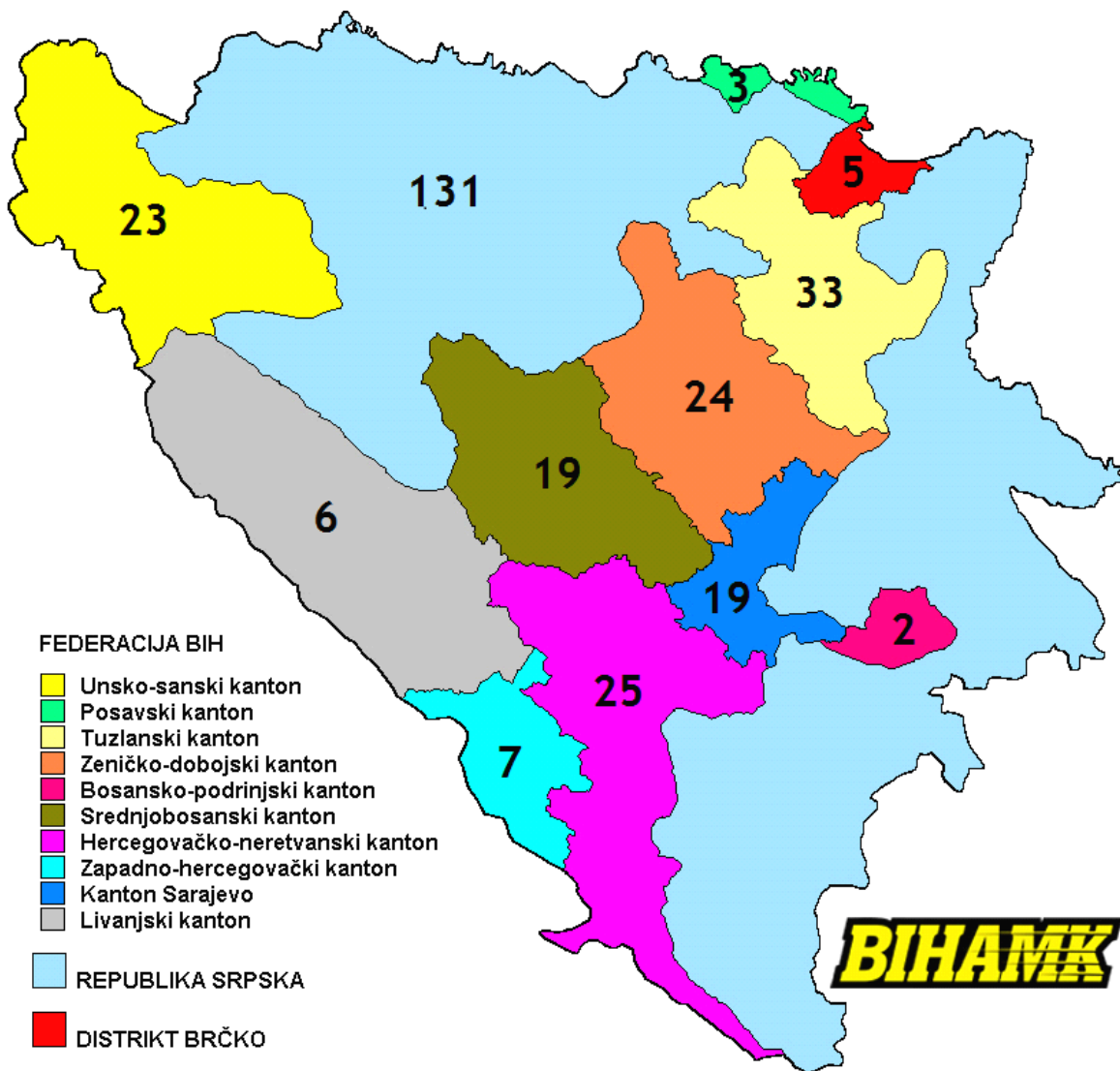
PODRUČJE	UKUPAN BROJ SN			BROJ POGINULIH LICA/OSOBA			BROJ TEŽE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA			BROJ LAKŠE POVRIJEĐENIH/OZL. OSOBA/ LICA		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Kanton Sarajevo	9.877	10.536	<b>10.974</b>	21	24	<b>19</b>	170	165	<b>180</b>	876	1.001	<b>1.003</b>
SBK	2.731	2.944	<b>3.094</b>	19	17	<b>19</b>	147	117	<b>120</b>	392	445	<b>477</b>
BPK	74	94	<b>81</b>	2	0	<b>2</b>	2	7	<b>10</b>	20	30	<b>27</b>
Posavski kanton	252	253	<b>247</b>	3	3	<b>3</b>	25	24	<b>23</b>	58	82	<b>60</b>
ZHK	528	608	<b>740</b>	10	5	<b>7</b>	32	32	<b>40</b>	340	357	<b>420</b>
HNK	1.860	1.944	<b>1.995</b>	18	25	<b>25</b>	105	119	<b>127</b>	702	747	<b>911</b>
USK	2.463	2.691	<b>2.247</b>	22	23	<b>23</b>	129	130	<b>123</b>	641	746	<b>813</b>
Tuzlanski kanton	3.418	2.840	<b>2.720</b>	36	38	<b>33</b>	216	187	<b>194</b>	1.405	1.383	<b>1.455</b>
ZDK	4.027	4.126	<b>4.411</b>	27	28	<b>24</b>	131	182	<b>165</b>	600	664	<b>697</b>
Kanton 10	728	645	<b>701</b>	8	13	<b>6</b>	37	49	<b>40</b>	146	143	<b>145</b>
<b>FEDERACIJA BiH</b>	25.958	26.681	<b>27.210</b>	159	176	<b>161</b>	994	1.012	<b>1.022</b>	5.180	5.598	<b>5.856</b>

Tabela 4. Posljedice saobraćajnih/prometnih nezgoda po kantonima u FBiH za period 2012 - 2014.

Ukoliko posmatramo naprijed navedene podatke uočićemo da je u Kantonu Sarajevo, Zeničko-dobojskom i Zapadnohercegovačkom kantonu došlo do znatnijeg povećanja broja saobraćajnih/prometnih nezgoda, dok je u ostalim kantonima primjetno blago povećanje ili smanjenje.

Na slici 2. prikazan je broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima/distriktu, kao i kantonima u Federaciji BiH.





Slika 2. Broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima, distriktu, kao i kantonima u Federaciji BiH

## UZROCI I MJESTO NASTANKA SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA

Veliki broj saobraćajnih/prometnih nezgoda na našim putevima/cestama, između ostalog, rezultat je nepoštivanja saobraćajnih/prometnih pravila i propisa, kao i niskog nivoa saobraćajne/prometne kulture većeg broja učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

Nepropisna brzina i brzina neprilagođena uslovima/uvjetima na putevima/cestama su jedan od najčešćih uzročnika izazivanja saobraćajnih/prometnih nezgoda (oko 24,5%), slijede nezgode koje su rezultat radnji vozilom u saobraćaju/prometu, zatim saobraćajne/prometne nezgode nastale pod uticajem alkohola i drugih opojnih sredstava, te ostali uzroci koji podrazumijevaju nepoštivanje saobraćajne/prometne signalizacije, nepovoljne uslove/uvjete na putu/cesti itd. Među pogreškama vozača u gradskim uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa treba izdvojiti i vožnju na nedovoljnoj udaljenosti - razmaku između vozila.

Najveći broj saobraćajnih/prometnih nezgoda u FBiH i Distriktu Brčko zabilježen je na ulicama u naselju (38,5%), a zatim na magistralnim putevima/cestama (16,7%), onda slijede lokalni (8,4%), pa regionalni putevi/ceste (6,5%), itd.

## ZAKLJUČAK

Posmatrajući i upoređujući podatke u proteklih 12 godina (2003 - 2014. godina) o broju saobraćajnih/prometnih nezgoda i njihovim posljedicama, može se zaključiti da je trend izrazito negativnog rasta broja saobraćajnih/prometnih nezgoda i nastradalih lica/osoba, koji je u 2008. godini zaustavljen i tokom naredne četiri godine prerastao u trend smanjenja broja saobraćajnih/prometnih nezgoda, nažalost nastavljen tokom protekle dvije godine.

Do takvog zaključka dolazimo prateći kretanje broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u 2013. i 2014. godini kada bilježimo rast ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda za **841** odnosno za **2,41%** saobraćajnih/prometnih nezgoda u odnosu na 2012.godinu, odnosno za **500** saobraćajnih/prometnih nezgoda ili **1,40%** u odnosu na 2013. godinu.

Međutim, bez obzira na povećanje saobraćajnih/prometnih nezgoda, ono što je pozitivno je činjenica da je tokom protekle godine broj poginulih lica/osoba smanjen za **37** odnosno za **11,08%** lica/osoba u odnosu na 2013.godinu i da je prvi put nakon 12 godina broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama ispod 300 poginulih.

Sagledavajući naprijed navedeno s posebnim osvrtom na činjenice da je tokom protekle godine povećan broj saobraćajnih/prometnih nezgoda, da je broj poginulih u nezgodama smanjen, ali je došlo do povećanja broja teže povrijeđenih/ozlijeđenih za **32** lica/osobe, odnosno za **1,9 %**, a broja lakše povrijeđenih/ozlijeđenih za **317** lica/osoba, odnosno **3,9 %**, da je značajno opala prodaja novih, a povećan uvoz starijih rabljenih vozila, može se zaključiti da je stanje drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u našoj zemlji i dalje nezadovoljavajuće.